

HARJAVALTA

Harjavallan kaupungin strategia 2016

Myötävirrassa menestykseen

Kaupunginvaltuuston 28.1.2008 hyväksymä

Sisältö

- **Strategian merkitys kaupungin johtamisessa**
- **Mitä strategia edellyttää johdolta, päättäjiltä ja henkilöstöltä**
- **Arvot**
- **Toimintaympäristön kehityssuuntia**
- **Nykytila-analyysi; swot**
- **Harjavallan visio**
- **Päästrategia**
- **Menestysalueet, tavoitteet, toimenpiteet**
- **Strategiset hankkeet**
- **Strategiamittarit ja strategian toteutumisen seuranta**
- **Eri toimielinten rooli ja työnjako johtamisessa**

Strategian merkitys kaupungin johtamisessa

- Auttaa hahmottamaan ja ennakoimaan tulevaisuutta
- Auttaa löytämään todelliset vahvuudet, joilla menestyään
- Suuntaa resurssit yhdessä sovittuihin tavoitteisiin
- Yhdessä laadittu strategia edistää sitoutumista valittuun suuntaan
- Ohjaa organisaation toimimaan haluttujen asioiden puolesta
- Luo edellytykset määrätietoiselle ja pitkäjänteiselle johtamiselle

STRATEGIAN TARKOITUKSENA ON MÄÄRITELLÄ SUUNTA MIHIN PYRITÄÄN

Mitä strategia edellyttää päättäjiltä, johdolta ja henkilöstöltä

Päättäjiltä:

- sitoutumista kaikilla tasoilla, poliittiseen ryhmään tai vaaleihin katsomatta
- sisäistämistä ja sen ymmärtämistä, mitä strategialla tarkoitetaan
- strategian linjausten huomioimista päätöksenteossa
- valmiutta strategian muutokseen, jos toimintaympäristö muuttuu
- ohjausta, johtamista ja seurantaa, jotta strategian vaatimat toimenpiteet toteutetaan ja henkilöstö sitoutetaan

Johdolta:

- motivaatiota ja sitoutumista, mutta myös muutosvalmiutta
- strategian viemistä käytäntöön, osaksi jokapäiväistä toimintaa
- henkilöstön sitouttamista strategiaan ja motivointia toimimaan sen tavoitteiden saavuttamiseksi
- tarvittaessa organisaation ja toiminnan muuttamista strategian toteuttamisen mahdollistamiseksi

Henkilöstöltä:

- strategian tuntemista, sisäistämistä ja hyväksymistä
- määrätietoista linjassa pysymistä
- joustavuutta ja sopeutumista, mutta myös muutosvalmiutta toimintaympäristön muuttuessa
- käytännön työtä strategian tavoitteiden saavuttamiseksi

Arvot

Vaikuttavuus

- merkitsee kokonaisvaltaisuuden, pitkäjänteisyyden ja läpinäkyvyyden yhtäaikaista ilmenemistä organisaation toiminnassa
- merkitsee avointa, selkeää, johdonmukaista ja ymmärrettävää asioiden hoitamista ja päätöksentekoa

Laadukkuus

- merkitsee hyvälaatuista, kunnollista ja tasokasta
- asiakaslähtöisyys, tehokkuus ja taloudellisuus liittyvät laadukkuuteen
- kertoo siitä, miten asian/palvelun tunnusomaiset piirteet täyttävät sille asetetut tarpeet ja odotukset

Luovuus

- merkitsee kykyä keksiä uusia ideoita, aikaansaada jotakin uutta, käsitellä uusia asioita ja nähdä olennainen sekä luoda uusia yhteyksiä näiden välille
- ennakkoluulottomuus, rohkeus ja uudistumiskyky liittyvät luovuuteen

Suvaitsevaisuus

- merkitsee toisen ihmisen aitoa hyväksymistä, arvostusta ja tasavertaisuutta
- kunnioitetaan ihmisarvoa ja sananvapautta

Yhdenvertaisuus

- merkitsee sitä, että ketään ei aseteta eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella
- oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo liittyvät yhdenvertaisuuden käsitteeseen

Toimintaympäristön kehityssuuntia

- Kasvukeskukset kasvavat – Satakunnan väki vähenee ja ikääntyy
- Työvoimansaanti vaikeutuu ja kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy
- Osaamisen arvostus lisääntyy
- Alueen suurteollisuuden menestys kansainvälisesti jatkuu, suhdanneherkkyys korostuu
- Kaupalliset palvelut keskittyvät
- Maatalous kehittyy kohti suurempia yksiköitä ja automaatiota, erikoistumista
- Liikenneväylien, satamien ja lentokentän palvelukyky kehittyy kysynnän mukaan
- Joukkoliikenne monipuolistuu ja joustavoituu kysyntää vastaavaksi
- Väestön terveys heikkenee, elintasosairaudet lisääntyvät
- Päihteiden käyttö lisääntyy
- Välinpitämättömyys lisääntyy
- Yhteistyö syvenee
- Kunnallisia palveluita järjestellään uudella tavalla, mm. sosiaali- ja terveystoimessa
- Puhtaan veden merkitys korostuu
- Maahanmuutto ja monikulttuurisuus lisääntyvät
- Luontoarvot korostuvat

Nykytila-analyysi; swot

VAHVUUDET

- tiivis yhdyskuntarakenne
- logistinen sijainti (VT2, rautatie, satamat, lentokenttä)
- turvallinen elinympäristö
- monipuolinen, elinvoimainen, kansainvälinen yritystoiminta
- hyvät suhteet yritysmaailmaan
- paljon työpaikkoja → korkea työpaikkaomavaraisuus
- hyvä maaperä rakentaa
- hyvä vesi
- monipuoliset Hiittenharjun ja Honkalan liikunta- ja ulkoilualueet, Kokemäenjoki
- edulliset asuntojen hinnat
- vakaa talous
- yhteistyöhakuinen toimintakulttuuri
- ajantasainen, ripeä yhdyskuntasuunnittelu
- hyvät kunnalliset palvelut
- monipuoliset kulttuuripalvelut

HEIKKOUEDET

- vähenevä väestö, koko Satakunnan ongelma
- valtionhallinnon palveluiden poistuminen
- erikoiskaupan hiipuminen → tyhjät liiketilat
- koulutustarjonta vähenemässä (SAMK)
- asuntokanta vanhenee
- vanhuspalveluissa vähän vaihtoehtoisia palvelumuotoja
- nuorten paluumuutto vähäistä

UHAT

- suurteollisuuden menestymisen hiipuminen
- yhteisöverotuoton romahtaminen
- maakunnan ja kaupungin oman edunvalvonnan epäonnistuminen
- vaikeudet kunta- ja seutuyhteistyössä
- huoltosuhteen edelleen heikkeneminen
- osaavan henkilöstön saatavuuden vaikeutuminen
- ympäristöriskit
- kuntatalouden vaikeutuminen
- syrjäytyminen koulutuksesta ja työelämästä

MAHDOLLISUUDET

- suurteollisuuden ja yrityselämän menestys
- kansainväliset yritykset
- uudet palvelutuotannon mahdollisuudet (Satalinna, SenOske, palveluyrittäjäyys).
- pk- yrittäjäyys.
- profiloituminen syvenevän yhteistyön kaupungiksi
- ulkopaikkakuntalaisten muutto työn perässä kaupunkiin
- puhdas vesi
- edullinen kaukolämpö
- Kokemäenjoen hyödyntäminen
- kaupungin oman toiminnan joustavuus, ennakkoluulottomuus, yhteistyö- ja uudistumishalu
- koulutuksen ja työelämän tiivis yhteistyö
- muuntautumiskykyinen ammatillinen koulutus

HARJAVALTA

Harjavallan visio 2016

***Harjavalta
työllä aallon harjalle***

HARJAVALTA

Päästrategia

Harjavallan kaupungin tuloksellisen toiminnan perustana on terve ja vakaa talous

Harjavallan kaupunki panostaa laaja-alaiseen, tulokselliseen yhteistyöhön erityisesti Jokilaakson kuntien ja Porin kaupungin kanssa

Harjavallan kaupunki edistää laadukkailla palveluilla kaupunkilaistensa henkistä ja fyysistä hyvinvointia ja mahdollisuutta hyvään elämään

Harjavallan kaupunki mahdollistaa monipuolisen asumisen ja yritystoiminnan

Menestysalueet

Vakavarainen,
tasapainoinen
kuntatalous

Hyvät, laadukkaat
kuntapalvelut

Monipuolinen ja
elinvoimainen
yritystoiminta

Hyvät liikenne-
yhteydet

Harjavalta
työllä aallon harjalle

Monipuoliset kulttuuri- ja
vapaa-ajantoiminnan
mahdollisuudet

Yhteis-
työtaito ja -tahto

Turvallinen ja
viihtyisä asuin- ja
elinympäristö

Hyvät, laadukkaat kuntapalvelut

Nykytilanne:

- hyvät ja kattavat kunnalliset palvelut
- joihinkin palveluihin panostetaan maan keskiarvoa enemmän, joihinkin vähemmän (esim. euroa/asukas)

Tavoitteet 2012:

- kustannustehokkaasti, laadukkaasti ja kattavasti järjestetyt palvelut
- osaava, palvelualtis henkilöstö
- keskeiset palveluprosessit on kuvattu ja niitä on tehostettu
- laatumittareita on laadittu

Toimenpiteet:

- talous pidetään kunnossa
- palvelutarjonnan suuntaaminen tarvetta vastaavasti
- laadun analysointi
- henkilöstön perehdytys ja koulutus

Monipuolinen ja elinvoimainen yritystoiminta

Nykytilanne:

- työpaikkaomavaraisuus on 120 %
- työllisyysaste on 67 %
- väestön koulutusaste on alle koko maan keskiarvon: vähintään keskiasteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 v täyttäneistä oli 31.12.2005 Harjavallassa 58 %, koko maassa 63 %

Tavoitteet 2012:

- pitää työllistävät yritykset paikkakunnalla niin, ettei työpaikkaomavaraisuus laske
- työllisyysasteen nosto 70 %:iin
- koulutuksen ja osaamisen vahvistaminen väestössä niin, että Harjavallassa tutkinnon suorittaneiden osuus on vähintään maan keskiarvon tasolla

Toimenpiteet:

- luodaan edellytyksiä turvata ja lisätä työpaikkoja yrityksissä
- seurataan työpaikkaomavaraisuusasteen ja työpaikkojen määrän kehitystä
- työllisyysastetta nostetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (työvoimaviranomaiset, oppilaitokset, oppisopimustoimisto, yritykset)
- tavoitteena on ohjata kaikki peruskoulun päättävät jatko-opintoihin
- vaikutetaan koulutusasteen nostamiseen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (työvoimaviranomaiset, oppilaitokset, oppisopimustoimisto, yritykset)

Hyvät liikenneyhteydet

Nykytilanne:

- henkilöliikenteen kehitys on pysähdyksissä (junat, bussit)
- ylläpito on kohtuullisella tasolla
- tieinvestointeja tehdään, mm. VT-2
- rataverkko vaatii toimenpiteitä
- satamien ja lentokentän läheisyys vahvuutena

Tavoitteet 2012:

- matkahuoltopalvelujen säilyttäminen
- liikennetarjonnan säilyttäminen, junaliikenteen nopeuden nosto
- VT-2 yhteysvälihanke valmis
- Kt-43 peruskorjaus hankelistalla
- Merstolan rautatien eritasoristeys hankelistalla
- syväväylä Mäntyluotoon tekeillä

Toimenpiteet:

- edunvalvonta: Satakuntaliitto, valtionhallinto, poliittiset päättäjät, tiehallinto, ratahallintokeskus
- varautuminen omien varojen käyttöön
- yhteistyö teollisuuden ja muun yrityselämän kanssa
- välitön yhteistyö kunnossapidon prosesseissa

Turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö

Nykytilanne:

- tontit: asuintontteja on hyvin, yritystontteja kohtalaisesti
- asunnot: työhön tuleville on heikosti laadukkaita vuokra-asuntoja, ikäihmisille ei ole riittävästi keskusta-asuntoja, vanheneva asuntokanta (paljon 1950-70 –luvulta, vähän uudehkoja asuntoja)
- hyvä kevytliikenneväylästä
- ympäristö on viihtyisä ja puhdas, mutta parantamisen varaakin on

Tavoitteet 2012:

- houkuttelevan tonttitarjonnan lisääminen
- laadukkaan asuntotarjonnan lisääminen
- uudisrakentamisen edistäminen
- varmistetaan turvalliset, sujuvat tie- ja kevytväyläyhteydet keskustaan, kouluille ja työpaikka-alueille
- ympäristö on viihtyisä, puhdas ja esteettisesti miellyttävä

Toimenpiteet:

- tontit: maanhankinta, kaavoitus, markkinointi
- asunnot: edellytysten luominen kaavoituksella, kunnallistekniikalla ja markkinoinnilla
- tie- ja kevytväylien ylläpito, valaistus ja uudisrakentaminen
- kaupunki panostaa omalla toiminnallaan ympäristöön ja kannustaa asukkaita huolehtimaan viihtyisästä elinympäristöstä

Yhteistyötaito ja -tahto

Nykytilanne:

- tehdään paljon yhteistyötä: monissa asiakokonaisuuksissa ja moneen eri suuntaan
- vahva yhteistyön perinne, joten taidot ovat kehittyneet
- aktiivinen yhteistyön käynnistäjä ja kehittäjä
- yhteistyötahtoa on, mutta myös epäröintiä

Tavoitteet 2012:

- profiloitunut syvenevän yhteistyön kaupungiksi: meidät tunnustetaan aktiiviseksi, yhteistyökykyiseksi ja laaja-alaista yhteistyötä hakevaksi
- verkostoitunut toimintamalli: eri toimijoiden osaamisen hyödyntäminen yhteiseksi hyväksi
- panostettu laaja-alaiseen, tulokselliseen yhteistyöhön erityisesti Jokilaakson kuntien ja Porin kaupungin kanssa
- yksittäisten yhteistyösopimusten määrä on vähentynyt ja niitä on korvattu laaja-alaisemmilla sopimuksilla

Toimenpiteet:

- aktiivinen, tietoinen panostus yhteistyön syventämiseen ja laaja-alaimiseen
- maakuntakeskuksen ja ns. nauhakaupungin vahvuuksien huomioiminen ja hyödyntäminen palvelutuotannossa
- hyödynnetään PARAS –arviointitutkimushankkeen (ARTTU –hankkeen) tuloksia yhteistyössä

Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-ajantoiminnan mahdollisuudet

Nykytilanne:

- kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita on tarjolla ja niiden kehittämiseen suhtaudutaan myönteisesti

Tavoitteet 2012:

- Harjavallan kaupunki on profiloitunut laadukkaan elämän kaupungiksi
- kaupunkilaisten hyvinvointi ja viihtyvyys on lisääntynyt
- eri väestö- ja ikäryhmien väliset hyvinvointierot ovat kaventuneet

Toimenpiteet:

- toimitaan niin, että kaupunkilaiset saavat monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut
- kehitetään kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita säännönmukaisesti koottavan kuntalaispalautteen pohjalta
- tuetaan kehittämistyötä, joka edistää ikääntyneiden toimintakykyä ja omatoimisuutta
- laaditaan ennalta ehkäisevä liikunnan ja terveystyön suunnitelma ja käynnistetään sen toteutus
- kannustetaan kaupunkilaisia osallistumaan aktiivisesti kulttuuri- ja vapaa-ajantoimintoihin

Vakavarainen, tasapainoinen kuntatalous

Nykytilanne:

- taloudenpito on tarkkaa
- taloustilanne on kohtalainen
- tuloveroprosentti on alle koko maan aritmeettisen keskiarvon (vuonna 2007 Harjavallassa 18,75 %, koko maassa 19,00 %)
- tuloveroprosentti on yli koko maan painotetun keskiarvon (vuonna 2007 Harjavallassa 18,75 %, koko maassa 18,45 %)

Tavoitteet 2012:

- taloudessa on liikkumavaraa (taseessa ylijäämää)
- tuloveroprosentti ei ole yli maan aritmeettisen keskiarvon
- menojen kasvu ei ylitä tulojen kasvua

Toimenpiteet:

- kaikkien toimijoiden sitouttaminen tarkkaan taloudenpitoon
- luottamushenkilöiden perehdyttäminen talouden lainalaisuuksiin
- käyttömenojen kasvun hillitseminen
- pitkän tähtäimen investointiohjelman laatiminen
- omistajaohjauksen tehostaminen

Strategiset hankkeet

Menestysalue	Hankkeet (vastuu ja aikataulu)
Hyvät ja laadukkaat kuntapalvelut	Palvelustrategiat ja toimenpideohjelmat ajan tasalle (Kaupunginhallitus käynnistää / aloitus 2008)
Monipuolinen ja elinvoimainen yritystoiminta	Elinkeinostrategia ja toimenpideohjelma vuosille 2009 – 2012 (Kaupunginjohtaja / 2008)
Hyvät liikenneyhteydet	Aktiivinen edunvalvonta yhdessä muiden toimijoiden kanssa (Teknisen viraston päällikkö / jatkuvaa toimintaa)
Turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Asuntopoliittisen strategian ja toimenpideohjelman laadinta (Kaupunginjohtaja / 2008-09)
Yhteistyötaito ja –tahto	Aktiivinen, tietoinen toiminta laaja-alaisen yhteistyön toteuttamiseksi (Kaupunginhallitus / jatkuvaa toimintaa)
Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-ajantoiminnan mahdollisuudet	Terveyspuisto / terveys- ja kuntoliikunnan keskittymä (Tekninen virasto ja vapaa-aikatoimi / aloitus 2009) Terveysliikunta –hanke (Vapaa-aikatoimi / aloitus 2009)
Vakavarainen, tasapainoinen kuntatalous	Pidemmän tähtäimen, vähintään 10 vuoden investointiohjelma (perusparannukset, uudisrakentaminen). (Teknisen viraston päällikkö / 2008)

Strategiamittarit ja strategian toteutumisen seuranta

Hyvät, laadukkaat kuntapalvelut

a) Palvelukohtaiset käyttäjäkyselyt 1 x 2 v:ssa

- Palvelujen riittävyys
- Palaute saavutettavuudesta
- Palvelun ystävällisyys

b) Omat palvelukohtaiset laatumittarit

- Palveluun pääsyaika
- Asioiden käsittelyaika
- Laatumittareiden toteutumisaste

c) Kustannustehokkuus

- Euroa/asukas ja euroa/suorite maan keskiarvoon ja alueen muihin kuntiin nähden

Strategian toteutumista seurataan tulosaluekohtaisesti osavuosikatsauksessa ja toimintakertomuksessa. Kaupunkilaisten tyytyväisyyttä palveluihin mitataan palvelukohtaisesti toimielimen päättämällä tavalla vähintään kerran kahdessa vuodessa.

Monipuolinen ja elinvoimainen yritystoiminta

b) Oma seuranta

- työllisyysaste %

a) Tilastokeskuksen viralliset tilastotiedot

- työpaikkaomavaraisuus %
- työpaikkojen lukumäärä toimialoittain (Satamittari)
- yhteisöveron kertymisen arviointi (Posek-mittarit)
- vähintään keskiasteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 v täyttäneistä

Strategian toteutumista seurataan toimintakertomuksessa elinkeinotoimen tulosalueella. Vastuu kaupunginjohtajalla.

Hyvät liikenneyhteydet

a) Erilaiset tilastotiedot

- VR:n ja RHK:n tilastot (yhteyksien määrä, liikennevirrat, hanke-/investointisuunnitelmat)
- Karhukuntien liikennelogistikon ylläpitämät tilastot
- tiehallinnon tilastot (liikennemäärät, investointisuunnitelmat)
- poliisin rekisteri (turvallisuus; onnettomuuksien määrä)
- Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman toteutumisen seuranta

b) Oma seuranta

- palautteet
- kannanotot hankkeiden toteutumisesta

Strategian toteutumista seurataan toimintakertomuksessa teknisen lautakunnan kohdalla. Vastuu teknisen viraston päälliköllä.

Turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö

- a) Oma seuranta ja arviointi
- Tonttivaranto / myytävät tontit
 - Myydyt tontit
 - Uudet, valmistuneet asunnot
 - Kevytliikenneväylien pituus km
 - Itsearviointi elinympäristön turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
 - Liikenneonnettomuuksien määrän kehitys
 - Yleisimago alueella

Strategian toteutumista seurataan toimintakertomuksessa ja kyselyistä tehdyin yhteenvedoin. Vastuu ao. tulosaluejohdolla.

Yhteistyötaito ja -tahto

- Palvelukohtaiset käyttäjäkyselyt noin 1 x 2 v:ssa
 - Palvelujen riittävyys
 - Palvelujen kattavuus
 - Palvelujen saavutettavuus
- b) Johdon oma sisäinen arvio

Strategian toteutumista seurataan toimintakertomuksessa ja kyselyistä tehdyin yhteenvedoin. Vastuu ao. tulosaluejohdolla.

Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-ajantoiminnan mahdollisuudet

- a) Palvelujen järjestäjät
- tapahtumien määrä ja arvio osallistujien määristä
 - vapaa-ajantilojen käyttöaste
 - käyttäjien arvio tiloista ja palveluista

Strategian toteutumista seurataan osavuosikatsauksessa ja toimintakertomuksessa. Vastuu ao. tulosaluejohdolla.

Vakavarainen, tasapainoinen kuntatalous

- a) Kuntaliiton tilastot
- tuloveroprosentti verrattuna koko maan ja alueen aritmeettiseen keskiarvoon
 - lainamäärä asukasta kohden verrattuna koko maan ja alueen keskiarvoon
 - kassan riittävyys ja vertailu alueen muihin kuntiin
- b) Oma seuranta
- vuosikate prosenttia poistoista
 - toimintakatteen muutos verrattuna verorahoituksen muutokseen
 - omavaraisuusaste (%): oma pääoma+ poistoero ja vapaaehtoiset varaukset / koko pääoma- saadut ennakot

Strategian toteutumista seurataan osavuosikatsauksessa, tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa sekä tarvittaessa muutenkin kaupunginhallituksen ja valtuuston edellyttämällä tavalla.

Eri toimielinten rooli ja työnjako johtamisessa

Kaupunginvaltuusto

- Strategia/isot linjat
- Arvovalinnat
- Priorisointi
- Organisaation rakenne ja palvelun tuottamismuodot
- Investoinnit
- Talouden perusteet/tavoitteet
- Taksapolitiikan perusteet

Yhteisötason tulosten seuranta

Kaupunginhallitus

- Valmistelu
- Asioiden toimeenpano ja seuranta
- Laillisuus
- Yhteiskunnallisen kehityksen seuranta ja ennakointi
- Vastuu kokonaisuudesta ja eri näkemysten yhteensovittamisesta valitun strategian mukaisesti
- Edunvalvonta

Konsernitason tulosten seuranta

Lautakunnat

- Vastuu palvelujen järjestämisestä
- Asiantuntijuus
- Oman toimialan kehittämistavoitteet yhteistyössä johdon kanssa
- Asiakaspalautteen seuranta
- Strategioiden yhteensovittaminen kaupungin strategioiden kanssa

Palvelutuotannon tulosten seuranta

Edellytyksiä luova ja ennakoiva strategia

Päästrategia

Kuntayhteisö

Kuntaorganisaatio

Vahvuudet

Heikkoudet

Uhkat

Mahdollisuudet

Tehtävä/
missio

- Nykytila
- Tavoitteet
- Toimenpiteet
- Mittarit
- Vastuut

Menestys-
alue

Menestys-
alue

**Kehitys-
visio**

Menestys-
alue

Menestys-
alue

Talous- ja toimintasuunnitelma

Asiakas-/palvelustrategia

Rakenne- ja prosessi-
strategia

Henkilöstöstrategia

Talousstrategia

Toiminnan arvopohja

Strategian toteutumisen seuranta ja uudelleen suuntaus